

AKTUALITY 20

ASOCIACE PRO URBANISMUS A ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ

ZAČLENĚNÍ DISCIPLÍNY územního plánování a urbanismu ve struktuře MH ČR

Na základě kompetenčních změn a delimitací v listopadu 1992 byla gesce za stavební zákon jak známo převedena na ministerstvo hospodářství ČR spolu s gescí za zákon 360/92 Sb. ("o komorách"). Bývalý odbor územního rozvoje MŽP ČR a části územních odborů MŽP ČR byly začleněny do sekce pro regionální politiku a územní plánování, vedené ing. Janem Příkrylem, jež se člení na

odbor regionální politiky (ing. Jaroslav Novotný)
odbor municipální politiky (ing. Jiří Mejstřík)
odbor územního plánování (ing. arch. Martin Tunka, CSc.)
odbor stavebního řádu (JUDr. Václav Mareček)
odbor regionálních pracovišť (ing. arch. Martin Říha).

Odbory pověřené prací v oblasti územního plánování a stavebního řádu spolu s odborem regionálních pracovišť budou ještě dále členěny.

V odboru územního plánování se předpokládá zřízení oddělení koncepce územního rozvoje a oddělení urbanismu a architektury.

V odboru stavebního řádu se předpokládá zřízení oddělení informačního systému území (zajišťujícího koordinované informační krytí práce celého úseku, včetně jeho povinností při tvorbě příslušných subsystémů statního informačního systému).

V odboru regionálních pracovišť se předpokládá akceptovat současný stav existence a rozmístění regionálních pracovišť, tak jak byly delimitovány z MŽP ČR s tím, že každé z těchto pracovišť by mělo statut oddělení:

regionální pracoviště Praha,
regionální pracoviště České Budějovice
regionální pracoviště Plzeň,
regionální pracoviště Chomutov,
regionální pracoviště Liberec,
regionální pracoviště Hradec Králové,
regionální pracoviště Brno,
regionální pracoviště Olomouc,
regionální pracoviště Ostrava.

Předpokládají se tyto činnosti a zodpovědnosti:

Odbor územního plánování

Vykonává činnosti spojené s funkcí ústředního orgánu státní správy na úseku územního plánování v rozsahu vyhlášky č. 84/76 Sb. ve znění vyhlášky č. 377/92 Sb., tzn. na úseku pořizování územně plánovací dokumentace a územně plánovacích podkladů, tzn. působí na úseku legislativy a metodiky územního plánování a pořizování koncepce územního rozvoje České republiky, rozvoje disciplíny územního plánování a urbanismu, vč. řízení výzkumu v této oblasti, spolupráce s vysokým a středním školstvím, profesními sdruženími (komory architektů, stavebních inženýrů a techniků působících ve výstavbě, Obec architektů, Asociace pro urbanismus a územní plánování atd.).

Odbor stavebního řádu

Působí jako ústřední orgán státní správy na úseku stavebního řádu v rozsahu působnosti vyhl. č. 85/76 Sb. o podrobnější úpravě územního a stavebního řízení ve znění vyhl. č. 155/1980 Sb. a vyhl. č. 378/92 Sb., tzn. působí při tvorbě legislativy, na úseku metodické a kontrolní činnosti na úseku stavebního řádu vůči regionálním pracovištím MH ČR, okresním a pověřeným městským úřadům, při vyřizování stížností směřujících proti rozhodnutím a činnosti na tomto úseku a při přípravě podkladů pro rozkladovou komisi ministra. Působí jako regionální pracoviště pro Prahu.

Odbor regionálních pracovišť

Koordinuje činnost odborů územního plánování, stavebního řádu, regionální a municipální politiky sekce s regionálními pracovišti v Praze, českých Budějovicích, Plzni, Chomutově (Ústí nad Labem), Liberci, Hradci Králové, Brně, Olomouci a Ostravě a jejich prostřednictvím s okresními úřady, pověřenými městskými úřady, s orgány místní a regionální samosprávy.

Působí svodně za regionální pracoviště MH ČR vůči odborům 3. sekce a ostatním sekcím MH ČR.

Působí samostatně dle zákona č. 71/67 Sb. (správní řád) na úseku přezkoumávání rozhodnutí vydaných okresními úřady dle zákona č. 50/76 Sb. ve znění dalších předpisů a předpisů navazujících, na úseku řešení stížností na postup okresních úřadů v kompetenci územního plánování a stavebního řádu, pořizuje územně plánovací dokumentaci velkých územních celků (regionů) ve svém správním území a dokumenty regionální politiky.

Vykonává metodickou, školicí, kontrolní činnost na úseku územního plánování, stavebního řádu a regionální politiky vůči okresním a pověřeným městským úřadům.

Vážené kolegyně a kolegové,
chci věřit, že současné začlenění naší disciplíny nepřinese její zmar. Naopak že otevírá cestu k řešení řady problémů, kterým (zůstalo ÚP) jsme zůstali dlužníky, a to ať už se jedná o koncepci územního rozvoje ČR, metropolitní region Prahy, či metodické postupy a pravidla jak se vyrovnávat s každodenními podnikatelskými nároky na území obcí a jejich kladnými či zápornými důsledky.

Myslím si, že především přes poznávání a řešení právě každodenních územně technických problémů v prostorovém kontextu se postupně dobereme koncepcí naší disciplíny.

Miroslav Tůma

KONCEPCE OBORU

Jak už jsme v Aktualitách informovali (podrobně v tomto čísle), byl odbor územního rozvoje MŽP, do jehož působnosti patří územní plánování a stavební řád, přeřazen na ministerstvo hospodářství. To byl důvod poskytnout panu ministrovi Dybovi "Koncepci oboru" ve finálním znění (tedy zatím, jistě život přinese další změny - toto znění, určené pro správní a politickou sféru, vychází z textu projednávaného v plénu v červnu t.r. a přijatého radou Asociace, výrazně byla zkrácena úvodní část s ohledem na to, komu je text určen). Koncepcie je přílohou těchto Aktualit a zde přetiskujeme původní dopis ministru Dybovi, který mu předal předseda Asociace dne 22. 10. 1992.

Útvar hlavního architekta města
Frýdku-Místku

přijme
na místa architektů-urbanistů

2 architektky

Praxe v oboru vítána.

Zájemci se mohou přihlásit na adrese:

Útvar hlavního architekta
ul. Těšínská 1147
738 22 Frýdek-Místek
☎ 0658/21276

Vážený pan
Ing. Karel Dyba, CSc.
ministr vlády ČR
Vršovická 65
Praha 10

V Praze dne 21. října 1992

Vážený pane ministře,

převzetím kompetence územního plánování a stavebního řádu přebírá Vaše ministerstvo gesci za rozsáhlý, bohatě vnitřně strukturovaný obor s rozsáhlou správní činností a také gesci několika stavovských organizací - mj. i Asociace pro urbanismus a územní plánování a Komory architektů, na jejímž konstituování se Asociace ze zákona podílí.

Po přechodném útlumu investiční a stavební aktivity lze nyní předpokládat její postupný nárůst. Jeho zvládnutí státní správou, samosprávami, investorskou a projekční sférou vyžaduje rovněž změny nástrojů - legislativních, administrativních, ekonomických i věcných. K těmto změnám v územním plánování dosud převážně nedošlo. Je třeba vytvořit novou koncepci oboru, která by odpovídala obnovené demokratické společnosti a tržní ekonomice, ale také podobě oboru, jakou má ve vyspělých státech.

Asociace se touto koncepcí zabývá již delší dobu, zejména pak v souvislosti s přípravou nového zákona (zákonů) o územním/prostorovém plánování a stavebním řádu (a částečně i s novelou tohoto zákona dosavadního).

Podobu "Koncepcie oboru", upravenou pro naši potřebu, Vám předkládáme. Je v ní stručně formulováno poslání územního/prostorového plánování a charakterizovány jeho nástroje, jak se jeví odborné veřejnosti. Uvítáme, využijete-li tento materiál jako podklad pro Vaši rozvalu o začlenění oboru v rámci ministerstva.

Dosavadní zařazení oboru v resortu životního prostředí nepostrádalo logiku a opodstatnění. Územní plánování však bylo v rámci tohoto ministerstva chápáno spíše jako nástroj životního prostředí (kterým jistě také je), ale méně byly chápány jeho další funkce. V rámci MŽP se také nepodařilo vytvořit účinný systém státní správy oboru jak v ústřední úrovni samotné, tak v úrovních nižších.

Věříme, že převzetím kompetence územního plánování a stavebního řádu dostává ministerstvo hospodářství účinný nástroj ovlivňování vývoje hospodářství směrem k trvale udržitelnému rozvoji a k současnému vytváření kvalitního životního prostředí v promyšlené spolupráci s ostatními evropskými zeměmi.

Přejeme Vám hodně úspěchů ve Vaší práci i při využívání tohoto nástroje a věříme, že naše spolupráce s Vaším ministerstvem bude prospěšná.

V úctě

Ing. Karel Nettwall, předseda

KOMORA

Česká komora architektů, která zahrne také činnost urbanistů, je připravena udílet první autorizace.

Stručně k vývoji přípravy komory. Od 7. května t.r., kdy byl schválen příslušný zákon ČNR č. 360/92 Sb., byly pro vznik komory podstatné dva akty, které z tohoto zákona vyplývají:

- jmenování přípravného výboru na návrh v zákonu uvedených stavovských organizací (vč. naší Asociace) ministrem životního prostředí,
- schválení prozatímního autorizačního řádu rovněž ministrem ŽP.

Oba akty proběhly v napjaté atmosféře, první v době změny ministrů po volbách, druhý v době převodu gesce "stavebního zákona" na ministerstvo hospodářství.

Velmi závažným bylo rozhodování o znění prozatímního autorizačního řádu, neboť z něj vyplývá nejen způsob autorizace do doby ustavující valné hromady (tedy autorizování nejméně sta osob), ale do značné míry i celkové pojetí komory.

Zástupci Asociace v přípravném výboru nemohli, zejména díky velké početní převaze zástupců Obce architektů, uhájit stanovisko, že všeobecná autorizace (tj. všech čtyř oborů uvedených v zákonu dohromady) je součtem autorizací těchto čtyř oborů.

Pojetí autorizace, které bylo přijato, je možno charakterizovat jako ne výrazně výběrové při přijímání, vycházející z důvěry, že každý bude dělat pouze to, co dobře umí, ale tvrdší by měly být postihy při pozdějším zjištění nekvalitních prací či porušování řádů komory.

Obecná autorizace se předpokládá především pro architekty vzděláním. V každé autorizační komisi obecné autorizace budou zastoupeni urbanisté.

Při autorizaci samotného oboru urbanismu by měli mít urbanisté podstatný hlas. Je respektováno (lépe díky zákonu musí být) alternativní označení "autorizovaný urbanista". O specializacích v rámci oborů je rozhodnuto pouze tolik, že před valnou hromadou nebudou autorizovány. V rámci oboru se předpokládá podobný princip důvěry, že i specialista bude dělat to, co dobře umí, přestože bude mít autorizaci celého boru.

Pro "nultou" vlnu autorizací bylo nutno rozhodnout, aby v ní byli autorizováni ti, kteří mají předpoklady a jsou ochotni být členy dalších autorizačních komisí. Jsou již určeni. Tato vlna se uskuteční v prosinci. Teprve další vlny, v lednu a únoru, před valnou hromadou, budou vycházet z pořadí přihlášek. Také ti zájemci, kteří již sdělili svůj zájem písemně Obci architektů, budou muset podat žádost na formuláři s dalšími náležitostmi. Autorizace budou probíhat o víkendech, "nultá" v Praze, po Novém roce v Praze a v Brně.

Formulář žádosti o udělení autorizace má být k dispozici od 9. prosince v kanceláři České komory architektů, Letenská 3, 118 00 Praha 1 (budova VÚVA) a dále v A-klubu v Brně a v klubovně Obce architektů v Ostravě. K žádosti je nutno přiložit: kopie dokladů o dosaženém vzdělání, doklad o vykonané praxi, výpis z trestního rejstříku (ne starší tří měsíců), prohlášení, event. doklad o právní způsobilosti, doklad o zaplacení autorizačního poplatku (5000,- Kčs).

Přehled právních norem, které uchazeči mají znát, vyšel v časopisu Architekt a bude také přiložen k formuláři, který zájemci obdrží.

Případné dotazy k urbanistické oborové autorizaci zodpoví icn. arch. Milan Körner (Terplan, Praha, ☎ 232 44 56).

Karel Nettwall

Vážení přátelé,

potřebujete se orientovat v politickém a hospodářském životě a přitom nemáte čas na sledování televizního zpravodajství a pročítání denního tisku? Řada osobností veřejného života je v této situaci a využívá proto služeb firmy HEADLINE FACTUM, která i **Vám** nabízí svůj rozsáhlý servis. Konkrétně:

- HEADLINE MONITOR - souhrn zpravodajství ČST a ČTV, faximilní výběr materiálů z českého denního tisku, přehled akcí a tiskových konferencí. Již v devět hodin můžete mít k dispozici bulletin, zpracovaný našimi redaktory vdy přes noc.
- EKOMONITOR - články z českého i slovenského denního tisku věnované ekologické problematice. Vychází každý všední den.
- ENERGO-GAS - materiály českého i slovenského denního tisku a některých časopisů, věnované energetice a plynárenství. Vychází jedenkrát týdně.
- JÁDRO - články z českého i slovenského denního tisku věnované jaderné problematice. Vychází jedenkrát týdně.
- SLOVENSKÝ MONITOR - každý všední den přehled událostí na slovenské politické scéně z pohledu redakcí slovenských deníků.

Zajímá **Vás**, zda a co tisk přináší k **Vaší** práci? Jsme schopni sledovat **Vámi** zadaný problém, instituci, osobnost či jakékoliv jiné heslo, a to nejen od smlouveného dne, ale i zpět až do začátku roku 1990. Provedeme i případný překlad vyhledaných materiálů do angličtiny nebo němčiny. Přesné zadání, cenu a způsob doručování (osobní odběr, donáška, fax, pošta) je možné dojednat telefonicky.

Mezi čtenáře našich bulletinů patří vedle předsedů federální i české vlády **Václava Klause** a **Jana Stráského** i **Václav Havel** či předseda České národní rady **Milan Uhde**. Odběrateli je i americké a ruské velvyslanectví, řada soukromníků a veřejných institucí. Byli bychom rádi, kdybyste mezi naše zákazníky patřili i **Vy**.

Na spolupráci s **Vámi** se jménem firmy těší
PAVEL HLAVATÝ

HEADLINE FACTUM
Navrátilova ulice 16
110 00 Praha 1
telefon (02)53 98 19
fax (02)231 59 06

Rada Asociace v současné době vyjednává s ministerstvy financí a životního prostředí, zda může být zpracování územně plánovací dokumentace, případně jiné urbanistické práce, považovány za ekologickou činnost pro výpočet daní. Výsledek jednání do konce prosince v Aktualitách uveřejníme.

KNIHY

A. M. Ripellino - **Magická Praha** (Odeon, ☎ 232 78 27, Praha 1992) *Nevšední obraz města, v němž se skutečnost vždy mísila s fikcí, od jednoho z nejlepších znalců české kultury,...*

J. Kroutvor - **Praha - město ostrých hran** (Volvox Globator, ☎ 52 46 00, Praha 1992) *Šest esejů známého historika a publicisty provází legendami kolem pražských nároží, pasážemi třicátých let,...*

Mapy z Kartografie (☎ 37 14 41-9): **Jáchymovsko** (1:50000), **Karlovarsko** (1:50000), **Oderské vrchy** (1:100000), **Praha-městská hromadná doprava** (1:30000), **Českosaské Švýcarsko** (1:50000), **Okolí Prahy** (1:100000, od Roztok po Dobříš, od Vyžlovky ke Zbirohu)

V. Kratinová, B. Samek, M. Stehlík - **Telč** (Odeon, ☎ 232 78 27, Praha 1992) *Studie jedinečného architektonického komplexu vybraného pod křídla UNESCO,...*

ČASOPISY

Územní plánování a urbanismus 5/92

- M. Tůma - **Redakční předmluva**, 162
M. Říha - **Kam spěješ, územní plánování?**, 163
W. Hána - **Rozvoj bývalých vojenských prostorů** - Příklad Ralsko, 164
M. Kórner - **Budoucnost Milovic - mýty a souvislosti**, 171
M. Hexner, V. Havlík - **Kritické poznámky**, 176
T. Smetana - **Poděbrady - projekty a technická pomoc pro rozvoj města**, 177
M. Hexner - **Staré Střešovice - urbanistická studie a návrh regulačních zásad regenerace a dostavby**, 181
M. Wichsová - **Trasy přepravy nebezpečných odpadů**, 188
J. Zeman - **Rozvinutý automobilismus versus člověk a příroda**, 190
V. Kovář - **Kritická poznámka**, 193
J. Hrůza - **Města a doprava**, 194
J. Štolc - **Důsledky výstavby vodní nádrže Borovnice - EIA**, 196
B. Hornung - **Patrick Geddes - průkopník novodobého plánování měst a regionů**, 199
J. Zeman - **K novému zákonu o ochraně zemědělského půdního fondu**, 205
J. Rada - **Kritická poznámka**, 206
B. Schneider - **Semináře rakouského svazu obcí pro české starosty**, 206
M. Lafarová - **Recenze - Ekologická stabilita (I. Michal)**, 207
J. Hrůza - **Zdravé město - urbanistické plánování a ochrana prostředí**, 209
Přílohy: **Stavebně správní praxe, úplné novelizované znění vyhlášky č. 83/76 Sb., 84/76 a 85/76 Sb.**

Výstavba a architektura 5/92

- Martin Říha - **Kam spěješ, územní plánování?** str. 3,
Jan Moučka - **EIA, veřejnost a banka - případ dálnice D5 u Plzně**, 4
Milada Kadlecová - **Pozemková politika obcí a měst, možnosti tvorby cenových a hodnotových map v České republice**, 14
Jaroslav Kohout - **Evropská charta měst**, 19
Tomáš Marek - **Ekonomie bydlení a člověk - 2. část**, 22
Eva Rozehnalová - **Nová územně plánovací dokumentace**, 26
Jan Moučka - **O regulativním pojetí územního plánování, 28 Z konferencí a seminářů**, 34
ISOCaRP - **Mezinárodní společnost urbanistů**, 39
Bytová politika ve Finsku a Švédsku (příloha Výstavba a bydlení v zahraničí)
Územní plánování v Nizozemí - 2. část (příloha Územní plánování v zahraničí)

František Hoffmann: ČESKÉ MĚSTO VE STŘEDOVĚKU

Publikace nakladatelství Panorama vybavená četnými kresbami, plány měst, fotografiemi a reprodukcemi dokumentů představuje život našich středověkých měst v tak širokém a komplexním záběru, jaký neměli čtenáři od dob Zikmunda Wintra možnost poznat. Autor - historik - využívá i sociologie, geografie, národopisu a dějin umění, ale zejména své schopnosti oživit velké množství pramenného materiálu, aby období 13.-15- století zachytil v podobě poutavého vylíčení života a doby. Hoffmann věnuje pozornost urbanistickému pojetí, organizaci obrany a hospodářství i majetku měšťanů, limitujícímu vlivu hospodářství na vývoj měst, typologii měst atd. atd.

Vydává rada Asociace pro urbanismus a územní plánování jako vnitřní informační tiskovinu pro členy Asociace a zájemce. Vychází nepravidelně. Neprodejné. Náklad 250 kusů. Redakce ing. arch. Zdeněk Černý, Pražského 604, 152 00 Praha 5, ☎ 798 9380. Adresa prozatímní kanceláře : Letenská 5/120, 118 45 Praha 1, ☎ (02) 53 93 41. Vyšlo v prosinci 1992.